

ZNAMY LAUREATÓW KONKURSU ZABYTEK ZADBANY 2023!

Posted on 20 czerwca 2023

We wtorek - 20 czerwca - w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego odbyło się uroczyste ogłoszenie zwycięzców konkursu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków Zabytek Zadbany. To prestiżowe wydarzenie miało na celu uhonorowanie najbardziej godnych uznania projektów z dziedziny konserwacji zabytków.

Zabytek Zadbany to ogólnopolski konkurs Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków, którego procedurę konkursową prowadzi Narodowy Instytut Dziedzictwa. Celem konkursu jest promowanie i popularyzowanie najlepszych prac z zakresu konserwacji, rewitalizacji i adaptacji, które zostały zrealizowane zgodnie z najwyższymi standardami badawczymi i wykonawczymi.

Konkurs cieszy się wieloletnią tradycją. Jego pierwsza edycja odbyła się blisko pół wieku temu. Corocznie o miano laureatów i wyróżnionych ubiegać się mogą właściciele i zarządcy zabytkowych nieruchomości, którzy wzorowo i konsekwentnie prowadzą działania – badawcze, rewitalizacyjne, konserwatorskie i budowlane.

Przez etap oceny formalnej pomyślnie przeszły 42 obiekty z 13 województw, które zaprezentowały wysoką jakość i profesjonalizm w dziedzinie konserwacji zabytków. W konkursowej stawce znalazły się zarówno unikatowe zabytki o doniosłym znaczeniu dla całego kraju, jak i te o lokalnym charakterze, które wpisują się w barwną mozaikę naszego kulturowego dziedzictwa.

Po przeprowadzeniu starannej oceny, komisja konkursowa dokonała trudnego zadania wyłonienia nominowanych spośród wielu doskonałych projektów. Zwycięzcy zostali wybrani w oparciu o ich wkład w ochronę i zachowanie dziedzictwa narodowego, innowacyjność podejścia oraz jakość wykonania prac.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, generalny konserwator zabytków dr Jarosław Sellin podkreślił znaczenie wydarzenia poświęconemu uhonorowaniu osób i podmiotów opiekujących się zabytkami:

– Dzisiejsza uroczystość jest skierowana nie tylko do depozytariuszy tego dziedzictwa, którego jesteście właścicielami, ale też do służb konserwatorskich, badaczy, projektantów, konserwatorów, wykonawców, wszystkich osób zaangażowanych w interdyscyplinarne procesy ochrony i opieki nad zabytkami. (...) Chciałem podziękować wszystkim, którzy opiekują się zabytkami, ale też organizatorowi konkursu –

Narodowemu Instytutowi Dziedzictwa oraz jury – za trud przeanalizowania zgłoszonych kandydatur i wskazania laureatów. Myślę, że warto w eksponowanym miejscu zawiesić te tablice, aby było wiadomo, że takie wyróżnienie za opiekę nad zabytkiem Państwo otrzymali – podkreślił dr Jarosław Sellin.

Wiceminister Sellin przypomniał także, że aby zabytek był zadbany, niezbędne są środki finansowe:

– Staramy się w MKiDN podchodzić do tego wyzwania bardzo ambitnie, tegoroczna edycja naszego programu „Ochrona zabytków” pozwoli na dofinansowanie około 900 obiektów na kwotę 240 mln zł. W 2015 roku to było 80 mln zł. Uważamy, że potrzeby są duże, stąd stała się zwiększenia środków na ochronę zabytków – podkreślił sekretarz stanu w MKiDN.

Wiceminister Sellin przypomniał także założenia Polskiego Ładu dla zabytków, w ramach którego zostało przeznaczonych 3 mld zł do wykorzystania w ciągu najbliższych 3 lat.

– Ten program jest ewenementem w historii Polski powojennej. Jest on przeznaczony dla samorządów, które mogą zgłaszać swoje potrzeby do Baku Gospodarstwa Krajowego. Po weryfikacji formalnej wnioski trafiają do Kancelarii Premiera. Pierwsze decyzje, w ramach promesy, zostaną podjęte latem. Dotychczas zgłoszono 11,5 tys. wniosków na kwotę 14 mld zł – przekazał wiceszef resortu kultury.

Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa, dr hab. Katarzyna Zalasieńska podkreśliła wagę niniejszego konkursu:

– Konkurs Zabytek Zadbane jest doskonałą okazją do uhonorowania tych, którzy wkładają ogromny wysiłek w zachowanie zabytków w Polsce dla przyszłych pokoleń. Ich prace są nie tylko wyrazem pasji i oddania, ale także istotnym wkładem w rozwój kulturalny kraju. Dzięki konkursowi zyskujemy możliwość zaprezentowania najlepszych przykładów konserwacji zabytków, inspirując innych do podejmowania podobnych działań w przyszłości – podkreśliła dyrektor Zalasieńska.

Konkurs „Zabytek Zadbane” – rozstrzygnięcie edycji 2023

- **Kategoria specjalna właściwego użytkownika i stałej opieki nad zabytkiem:**

Laureaci

- Katedra Wniebowzięcia NMP i Świętego Andrzeja Apostoła we Fromborku

Właściciel: Archidiecezja Warmińska

- Zespół kościoła Świętego Antoniego Padewskiego i klasztoru franciszkanów w Poznaniu

Właściciel: Klasztor Franciszkanów w Poznaniu

Prowincji Świętego Maksymiliana Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce

- **Kategoria utrwalenia wartości zabytkowej obiektu:**

Laureat

Kościół parafialny NSPJ w Gdyni

Właściciel: Parafia Rzymskokatolicka Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni

Wyróżnienia

- Ratusz w Ząbkowicach Śląskich
Właściciel: Gmina Ząbkowice Śląskie
- Kamienica przy ul. 3 Maja 32 w Rzeszowie
Właściciel: Janusz Skomra
- Budynek Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul. 3 Maja 19 w Zabrze
Właściciel: Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze

- **Kategoria rewaloryzacji przestrzeni kulturowej i krajobrazu:**

Laureat

Cmentarz z okresu pierwszej wojny światowej nr 196 w Koszycach Małych
Właściciel: Gmina Tarnów

Wyróżnienia

- Pałac w Pniewach
Właściciel: Gmina Pniew
- Belweder w Świdnicy
Właściciel: Gmina Miasto Świdnica

- **Kategoria adaptacji obiektów zabytkowych:**

Laureat

Budynek mieszkalny "Stara Szwalnia" w Lesznie
Właściciel: Apartamenty Skarbowa Moderne Bis Spółka Komandytowa

Wyróżnienia

- Pałac w Brwinowie
Właściciel: Gmina Brwinów
- Kościół poewangelicki w Złotym Stoku
Właściciel: Gmina Złoty Stok
- Siedziba dyrekcji i administracji Zakładów Lniarskich w Żyrardowie
Właściciel: Miasto Żyrardów

- **Kategoria architektury i budownictwa drewnianego:**

Laureat

Kościół parafialny Świętego Jana Chrzciciela w Soninie
Właściciel: Parafia Rzymskokatolicka Świętego Jana Chrzciciela w Soninie

Wyróżnienia

- Willa Jadwiniówka w Zakopanem
Właściciel: Barbara i Radosław Izdebscy
- Willa Frankówka w Józefowie

Właściciel: Miasto Józefów
- Kapliczka przydrożna w miejscowości Podlas
Właściciel: Gmina Rawa Mazowiecka

- **Kategoria zabytków techniki:**

W kategorii tej przyznano dwa wyróżnienia, bez laureata.

Wyróżnienia

- Wiatrak w Chrośnie
Właściciel: Gmina Kruszwica
- Zespół dworca kolejowego w Węglińcu
Właściciel: Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna

Laureaci i wyróżnieni w konkursie otrzymali tablice „Zabytku Zadbanego” do oznakowania obiektów. Tablice ze znakiem Błękitnej Tarczy – symbolem ochrony zabytków w Polsce, który został zaprojektowany przez Jan Zachwatowicza, jednego z największych polskich konserwatorów zabytków, jest znakiem ochrony określonym w Konwencji Haskiej z 1954 roku, dotyczącej ochrony dóbr kultury w razie wojny.

Nagrodzone zabytki będą prezentowane w dedykowanych wydawnictwach Narodowego Instytutu Dziedzictwa, przekazywanych właścicielom zabytków i przedstawicielom ogólnopolskiego środowiska konserwatorskiego.

Wszystkim uczestnikom konkursu serdecznie gratulujemy. Mamy przekonanie, że ich praca będzie cenną inspiracją dla kolejnych właścicieli zabytkowych budynków. Podziękowania należą się również wszystkim osobom i podmiotom zaangażowanym w realizację konkursu. Niezwykle cenny jest wkład merytoryczny i wsparcie konserwatorów zabytków, na różnych szczeblach administracyjnych oraz pracowników NID zaangażowanym w ocenę wniosków, przeprowadzenie wielu wizji lokalnych, przygotowanie opinii oraz prowadzenie sekretariatów konkursów.

Konkurs Zabytek Zadbany objęty jest patronatem Polskiego Radia S.A.

Organizacja konkursu jest finansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Sekretarz stanu w MKiDN, Generalny Konserwator Zabytków - dr Jarosław Sellin, fot. NID

Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa - dr hab. Katarzyna Zalasńska, fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbany”, fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, kategoria specjalna "Właściwe użytkowanie i stała opieka nad zabytkiem", fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, kategoria "Utrwalenie wartości zabytkowej obiektu", fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, kategoria "Rewaloryzacja przestrzeni kulturowej i krajobrazu", fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, kategoria „Adaptacja obiektów zabytkowych”, fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, kategoria „Architektura i budownictwo drewniane”, fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, kategoria "Zabytki techniki", fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbany”

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, spotkanie nominowanych, fot. NID

Wręczenie nagród w konkursie „Zabytek Zadbane”, spotkanie nominowanych, fot. NID